

**THE
C**

**O
L
L
A
N
K
J
K
I
K
I**

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ÕPILAS- PERE HÄÄLEKANDJA

Nr. 5.

12. november 1932.

V aastakäik.

Väljaandja: Tartu tütarlaste gümnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: Aug. Raud; abi: E. Jaska. Tegev toimetaja: A. Hurt. Toimetuse liikmed: L. Juksaar, E. Kippasto, T. Linde, H. Puusepp, L. Raba. Talituse juhataja: V. Käppa. — Kaastööd võtavad vastu toimetuse liikmed igal ajal. — „T. T. G.“ ilmub iga kuu 1. ja 15. päeval, välja arvatud õppetöö vaheajad. Tellimishind: aastatellijail 20 senti number, üksiknumbrite tellijail 25 senti.

Kooli aastapäevaks.

Eesti vanasõna ütleb, et mida harvem tuled, seda armsam oled. Meie aastapäev tuleb nii harva, kõigest üks kord aastas, olgu ta siis meile ka armas. Ta on ainult meie püha, meie oma püha, teistel seda püha ei ole, olgu ta siis meile veel seda armsam ja meelepärasem. Häälstugem ja meelestugem kõik selle püha kohaselt. Töömeeleolu muutugu peomeeleoluks, kurbus ja mure kadugu, asendugu rõõmu ja muretusega. Mis sellest, et väljas maa on must ja mureline, taevas hall ja pilvine, meie hinges valitsegu kevad lillelise ja haljendava aasaga, sinise ja päikeselise taevaga. Võtkem kätte lambid ja küünlad, valgustagem ja soojendagem iseendid ja teisi. Olgem kui oru elanikud, kes suure püha saabudes juba laupäeva õhtul riietuvad peoriideisse, jätavad oma oruküla maha ja lähevad mägedesse, kus nad öösi pidutsevad öitsetulede valgusel, tere-tavad hommikul ühise lauluga tõusvat päikest ja siis pidutsevad kogu päeva päikeses ja valguses, olelevad mägede karges ja puhtas õhustikus hommikust õhtuni. Toimigem tõesti nii, kui toimivad oruküla elanikud, siis on aastapäev meile õilsaks elamuseks. Kui on pidu, siis olgu pidu!

Tartus, 12. XI 32.

Pereat tristitia!

J. ROOS,
T. T. G. juhataja.

T. T. G. 13. aastapäevaks.

On saabunud sügis. Vaibunud on rõõmsad suvehelinad ja kadunud helkiiv päikesesära. Kõik loodus on teel suikumisele ja puhkamisele. Veel mõned päevad, ja juba langebki tihe valge rahulinik kõikjale.

Kuid meie kodus T. T. G-s on kevad, kevad — tormitsev ja täis elurõõmu. Siin kajavad sütitavad kevadhüüded ja silmad sädelevad kevadpäikese särast, sest on ju saabunud meie kodu suurpäev — ta aastapäev. Tervitan sind, armas kodu, su 13. suurtähtpäeval ja soovin, et sinus heliseksid alati nooruse rõõmuhüüded ja sädeleks täis noorustuld leegitsev silmasära, sest — noor olla on kevadet rinnas kanda!

Tartus, 12. XI 1932.

GERDA VIRKS,
T. T. G. Õpilaspere vanem.

T. T. G-le 13. hällipäevaks.

Kolmteistkümme aastat on möödas, kui avati esimest korda T. T. G. ukсед, et lasta sisse õpikumulisi noori. Neid kogus korraga nii palju, et täitsid hoobilt avarad ruumid. Ja seitsaadik on alati olnud tulvil täis see vana hoone värsked ellurühkivaid tütarlapsi. Kunagi pole tarvis olnud neid oodata, neid kutsuda — nad on tulnud ise, aetud õppimisinnust, tungist saada alghariduse järele osa keskharidusest, mis avardab elusilmaringi, mis teeb elu suursugusemaks, kaugemaleküündivamaks.

Elu T. T. G-s on üha mitmekesisitunud, täienenud, nii et rõõm on olnud jälgida, kuidas järkjärgult kõik areneb, kasvab õilistub.

Kooli 13. aastapäeval jääb soov, et elu endise hooga jätkuks T. T. G-s, et kunagi ei lakkaks tung sellesse õppeasutisesse; et kunagi ei kaoks püüd otsiskella, tung avastada uusi alasid, uusi teotsemisvorme; et püsiks värskus ja nooruslik tuli nii õpilaste kui õpetajate hingis.

Kui jääb see ikka nii — siis pole T. T. G-l tarvis häbeneneda oma olemasolu, siis on ta õigustatud tõsise enesetundega kandma T. T. G. nime.

Tartus, 12. XI 1932.

„T. T. G.“ peatoimetaja.

Kolm luuletist.

PÄIKEST!

Päikest, veel natuke päikest
mul kinkige!
Veel torme, veel äikest
ma igatsen.

Veel kaugusist kumiseb kullane kuma,
lööb helama hetkeks hääl suviöö
ja öiste metsade sametne sosin
kui haldjate hingusest vöö . . .

Ajju kuis imbub taas käärinud humal:
ma joobund, jah joobunud kaugemast kajast,
mis kandlana heliseb sajast,
ei — tuhandest väikesest õnnest
ja kutseist taas tagasi koju,
kun hõbepaju
ja leinakask
ning täiskuu kumisev vask . . .

Seks
päikest, veel natuke päikest
mul kinkige!
Veel torme, veel äikest
ma igatsen . . .

A. H.

SÜGIS VAIPA KOOB.

Sügis vaipa koob
kirjudest, kollaseist lehist,
sügis nukrust toob,
ise ju sellega ehit:
ilme sünge, nägu hall,
silmad pisarais.
Kangast veel natuke kududa tal —
ise ta räbalais . . .

Vaip valmib. Laotab selle ta
üle musthalli maakamara.
Nüüd tahab ta puhata.
Kui hetkeks ta silmad suleb,
siis saabub öö;
tal pisaraid palgele veereb,
ja vihma sajab ja niiskub töö . . .

Helga.

PISIKE JA VÄIKE SÜDA.

Pisike ja väike süda,
mis on juhtund sinuga?
Mulle võiksid rääki seda,
sosinal kõik jutusta.

Pisike ja väike süda,
tundub, et mul mures sa.
Mis on põhjustanud seda,
kõike tahaks teada ma.

Pisike ja väike süda,
armastan nii väga sind,

kõike tahan hästi teha,
et ei kurvastada sind.

Pisike ja väike süda,
ikka, ikka vaikid sa?!
Vaiki. Luban sulle seda,
vaikivalt sind mõistan ka.

Pisike ja väike süda,
oled minu oma ju;
mõista kui ei suudaks seda,
oleksin siis saamatu. Helga.

Üks õhtu.

„Imelikud voldid ja kortsud on äkki tekkinud memme näkku!“ võõristas Väikemees oma aseme kohale kummardunud naist. „Neid tal varem ei olnud!“ kinnitab ta pääd noogutades tagant järele. „Keskel üks sügav korts ja selle ümber terve hulk teisi pisemaid. Ja just nii on vanal Rekul ka, kui ta katsub vaadelda ninaljalutavat sinihelgilist porikärbest. Siis ta tõmbab päänaha kuidagi veidralt kipra, pilgutab silmi, katsub kõõrdi vaadelda kärbest ja viimaks asjatuist katsetisist tüdinenuna äigab kor-raks käpaga. „Surr—r!“ kaob siis kärbes.“

„Poju, kas sa üles tõusta ei tahagi veel?“ pärrib vanaema abitu naeratusega. Need poisi suured silmad teevad ta kuidagi kohmetuks. Kohendab veidi takust, paigatud linatükki, millel näib liikuvat mingi must punkt.

„Näe, kirp õige või...“ Katsub siis tabada. Aga ei ole kirp, on hoopis väike leheputukas, kes ei tea kuidas sattunud poisi asemele ja nüüd lõmastatuna moodustab inetu roheline laigu palakal.

„Vaat, kus mu! prussakas,“ kurjustab eit, mitte leides sobivat nimetust.

„Miks too prussakas siis mu süngi tuli!“ kahtleb Väikemees ümmarail silmil. Need prussakad ju tema teada kõndisid tavaliselt ahju juures; suured läikiv-pruunid olid nad ja laisad.

Lai—sad! venitab poiss mõttes; nii ütles ju memm ikka, kui jutt kaldus joodikule Piiraja-Madisele ja ta naisele Ellule. Väikemees leidis olevat palju ühist Madise ja prussakate vahel — käisid teised nii aeglaselt, sirutasid pikaldaselt üht jalga ja siis jälle teist. Vahest kui Madis öeldi olevat „tujus“, siis armastas ta valjusti rääkida ja veel valjumini naerda, ajas juttu Väikemehegagi, sagrais oma pruuni korbatunud sõrmega ta tuhkvalges juuksetukas ja kutsus süllegi. Aga memm seda kõike ei sallinud, ütles „nääh“ ja kolistas järiga. Vaa-

tas aknast väljagi, et kas mitte just nüüdsama ei läinud Piiraja sauna uksest sisse üks võõras mees. Tema küll nagu oleks näinud. Madis siis kõhmitses otse kodu poole, et võõras — kes teab, mihukene ja mis ära teeb.

Aga polnud ühtegi läinud võõras Piirajale, Väikemees ise nägi ega sugugi saanud aru, miks memm nõnda ütles: memm ju küll vana, ilma klaasideta ei näe lugedagi, aga muidu ju küll nägi!

Siis jälle turgatasid meele prussakad. Kui nad äkki tulevad, jalutavad otse süngi. Naljaka oleks! Siiski hirm hakkaks ka! Oli ju huvitav lükata neid pisikese puupulgaga: mingu veidi rutemini. Sõrme nende kätte anda oleks vahest siiski veidi kardetav. Kes teab veel, mis ära teevad. Ja kui nad nüüd just otse süngi... Väikemees ei mõelnud edasi, oli nii veider kõhe värin — kes teab, need prussakad, ega uskuda või teisi! Pulgaga neid lükata on küll kena, kukuvad muldpõrandale ja lamavad sääl nagu need imelikud pruunid kerad, mis roheline okkalise koore seest vahtisid ja millised kaasa tõi kord süngisel ätt. Mis kerad need olid, mõtleb Väikemees järele, silmade vahele tekib kurdk.

„Ära nüüd sellepärast kohe kartma hakka,“ lohutab eit, kes arvab poissi olevat heidutanud, „ega leheprussakad hammustal!“ Ega need vist hammusta küll, on see isegi nõus. Kuidas nad tohiksikki? Ta ju memme suur Väikemees. Miks nad aga naeravad, kui ta katsub teha seda selgeks? Naerab isegi habemik ätt, kes praegu istub eemal nurgas, võtab suust pruuni piibukonksu, sülgab enne — toredasti aga mõistab sülitada! Väikemees isegi on katsunud seda järele teha, aga ei saa, ei mõista.

Kui ätt ometi siia tuleks!

Aga ätt istub nurgas, muigab, vahetevahel lurinal tõmbab piipu vesihallide silmade välku-

des. Väikemees pilgutab kelmikalt oma silmigi, et tuleks siia see vanaätt, lubaks katsuda piibukaant, mille ütleb kaasa toonud olevat kustki kaugelt Jabaanimaalt, kus kord olnud sõda. Kui tuleks ätt ja jutustaks veidi sest sõjastki.

Väikemees kutsub, kutsub, aga ikka veel ei tulda. Kolistab siis jalgadega õige etteheitvalt vastu koidestnäritud jalutsilauda. Tulgu ometi kord, oodates jää või magama! Ahaa! taat juba tulebki! Jutustagu aga nüüd sellest, kuidas olnud hirmus sõda, kuidas tulnud kuri Napoleon ja peninukid, nisukesed koera moodi elukad, kuidas need rüüstanud maad, söönud inimesigi. „Või karistust!“ kordab siis Väikemees memme nii tuttavat hüüatust, halvaks-panevalt raputab pääd, ise ahju poole piiludes: seal taga ju see kõige pimedam nurk, pea's ei või mõni peidus olla seal.

Ent ätt vestab edasi.

Tulnud vahva venelane, vürst olnud teine ja Parkalai veel nimeks — õieti olnudki päris

eestlane, ja too siis ajanud kõik rüüstajad maalt minema.

„Või karistust!“ kordab Väikemees nüüd õige kahjurõõmsalt — olid kanged, aga ikka aeti välja!

Nüüd nagu enam ei huvitaks see sõjajutt, teeb päris uniseks. Väikemehe silmad pilgutavad aeglaselt, aeglaselt. Äti jutustus voolab sujuvalt, nüüd ta seletab Jabaanimaast... Kambri nurgas kukub midagi tasase mütsuga — vahest oli prussakas! Väikemees avab veel kord silmad, tahab ättilt küsida, kas Jabaaniski oli prussakaid või neid rohelisi okastega kera-sid, ent kõik läheb veidi segi. Rohelise koore varjult poeb välja pruune loomakesi. Nad siiski polegi vist loomad, on läikivad kerad, mis veerevad. Siis jälle loomad ja siis kõik segi. Väikemees suleb silmad, naeratabki veidi.

Ätt koputab piibu vastu järgi tühjaks, vaatleb poissi; eit tipib ettevaatlikult tekki: „Näh, magama jäi teine!“

T—d.

Näen unes.

Imelikud nägemused kodust virgutavad sageli mu unest. Näen isa taguvat kinni raskeid reheväravaid, kuulen koera ulgumist, imelikud putukad ronivad mööda lubjatud seinu.

Siis ei taganegi mu silmist need lubjatud saviseinad. Näen neid avasilmi, vihmast leotatult, näen neid kuuvalguses suurte puuvarjudega laiguliseks muudetud. Ja seal seinä ääres seisavad nad: ema, kelle käed värisevad pingutusest raske töö juures, ja isa, kes varju peal veel enam vimmas ja kühmas; loojuv küpspunane päike õhetab läbi kaselatvade ja valged seinad virvendavad...

Oi, kui's mu mõte sasineb kui takune lõng värtnal! Süüdatud lambi lääge õlilõhn imbub riideisse, on halb.

Jaa — kooli saatsid nad mind, isa lükkas värava õige aeglaselt kinni, kui ma õuest

välja tulin. Vana peni lonkis mulle järele poole väljateeni, siis pöördus ta tagasi. Nüüd hulgun siin niiskeil uulitsail, trügin kesk ruttavaid inimesi ja askeldan õhinata. Viskan raamatud hooletult kokku, mille lehed on kahekorra ja lõhkised, ei taha õppida, trots hingese ei lase sõnu valla. Imestatakse, närveeritakse, kadestatakse. — Laisk!

Aga unes näen ikka neid valgeid, krobelisi seinu ja ähmaseid kogusid sinna toetumas. Miks näen kummitisi sealt, kus nüüd metsad on hõredad, väljad lagedad ja porist sitked? Seal venib udu vaevaliselt üle pehme maa, kraaksub teravalt vares oksaraokesel. Aetakse hobust mööda kõvemaid teeääri ja siunatakse, kui vanker vesisesse rööpasse vääratub. —

Laisk!

H. P.

Keset tööd ja askeldusi.

(Veste.)

On nüüd jälle sedapuhku kätte jõudnud nood õndsad „madinapäevad“ meie kallis koolimajas. Kuhu sa aga iganes ei vaata, kõikjal hirmus siblimine ja segimine — valmistutakse nagu mingiks palverännakuks, mille esimeseks peatuseks näib olevat üks väike tuba laulmis-

klassi kõrval. Tundub küll üpris imelik, et praegusel kurjal kriisi ajal võetakse ette niisugune tähtis asi, just nüüd, mil kogu maailm täis kurjust ja õelust.

Aga, taevale tänu, meie kooli kohta see küll maksev pole! Siin pole maailma halbuseseme

L. RABA.

ALMUSEPALUJA.

juuri ajanud, sest siia on koondunud needsinatsed õrnad ja heasüdamelised tütarlapsed, kes öeldakse istuvat kui õlipuuoksad (selle pildi saamiseks tarvitseb meil ainult kõrvad kinni hoida ja silmad katta, et mitte kuulda ja näha seda indiaanlaskisa ja neid grimasse, mille algkuju võib leida mõne lõunamere saare pärismaalase põrguvürsti näolt).

Nii need lapsed juba on — üks varandus, keda ei riku koi ega rooste, sest neil on õrnad südamed, mis muide ka aru saavad maailma kurjusest. Eriti hoolitsevad nad oma õpetajate eest: katsuvad igati karastada nende närve karmi eluvõitluse vastu — kas siis kriiksutavad ja krägistavad pinke või harjutavad „hääläädmist“ eesti jonni ja põhjamaise energia viimsete pingutustega. Ja need kallid ja kiiduväärt lapsukesed vist on teinud enese kõige pühamaks kohuseks inspektriisi kaitsmise ja tema järelevalvamise. Vaevalt kustki uksest välgatab helesinine kleit, kui sellele juba järgneb õrna kabjaplaginaga terve hulk või „mee-na“ (nii nad kuuldavasti nimetavad end ise) kaitseingleid. Alul on neid vahest ainult paar-kolm tükki, aga mida lähemale jõutakse sellele varemmainitud toale, seda suuremaks kasvab jõuk. Just ukse ees lisandub siis veel üks tubli pataljon ja ühisel jõul ja nõul võetakse ette rünnak toauksest sisse. Kus sa's võid teada, kas selsinatsel kurjal ajal mitte mõni õel inimene mingit kallaletungi ei kavatse preili inspektriisile, pealegi nüüd, kus ... nojah, kus seal laua peal ilutseb kaks pakki valgeid ja kollaseid peokutseid! (Õhkamismärk.) See oleks ju otse taevassekisendav õnnetus ja seepärast too salkkond ongi nii kohusetruult valvel ja „im gleichen Schritt und Tritt“ igalpool kannul. Väikesesse tuppa koguneb alati niipalju inimesi, kui sinna iganes mahub, ja veel tosina ümber rohkem. Sellel kohal vist müürid on küll juba paindunud väljapoole; peaks korra hoovi pealt järgi vaatama, aga ei ole ju aega, peab vaatama, kas veel mõni mahub prl. Pruuden'i tuppa.

Muidugi annab see kujuka pildi ka meie töökusest ja hoolsusest. Tööd jätkub kõigile — ainult paha lugu on, et just neil on kõige rohkem askeldusi ja õiendamist, kellel õieti mingit ülesannet pole! Kes hirmsas rabinas kuidagi on jäänud tööta, need katsuvad ka päästa oma au ja näidata, et nad samuti kaasa aitavad ühiskondlikes üritusis ja vähemalt kerivad üles-alla maagilist rattakest, mis öeldakse olevat iseloomu puhastustuleks. Milline ülev intelligents ometi ilmub selles kuulikese edasitagasi hüpitamises! Millist õilist ja meeliülendavat vaatepilti pakub nooruke tütarlaps, kes stoilises rahus ja täis kuninglikku kannatust trennib oma karakterit, võngutades keskmise sõrme otsas kirjut kettakest!

Ent siiski leidub ometi mõni, kelle iseloom pole veel mitte jõudnud jumaliku rahu ning meelekindluse piirini ja kelle osavus jo-jo's (nii on selle tähelepanuvääriva mängu nimi) jätab paljugi soovida. Nad küll proovivad ja proovivad, näod õnnatud, sõprade kaastundliku pilgu all keset heade nõuannete rahet, et kuidas ikka saada selgeks seda nõksu. Harjutanud teist juba terve rehkendusetunni, kolmveerand ingliskeele tundi, vahepealne aeg läinud kaduma, kuna õpetajal tulnud pähe küsida. Harjutanud isegi poole ajaloo-tundi, aga siis, just selle koha peal, kus Napoleon või paavst Pius või koguni Garibaldi, avastanud Ameerika ja madrused rõõmsalt karjunud: „Heureka!“ õpetaja káranatud, et pandagu silmapilk ära see ripats, muidu ... Nojah, siis ta pidanudki panema selle ära portfelli; pisarad puha olnud silmis, käed värisenud ja süda kloppinud, hing olnud täis kibedust inimese vastu, kes ei suuda aru saada noorte kultuuripüüdeist ja kes kõigiti püüab takistada vaba arengut. Aga mine seda nüüd selgitama, ei saa aru! Ja niisuguseid ebakultuurseid inimesi olevat palju!

Kuid selle filosoofilise arutelu katkestab prl. inspektriisi „ihukaitsevägi“, mis parajasti marumühinal mööda tormab, esirinnas üks väga kõrgeleennuline grupp, millesse kuuluvad esmajoones ühe veelgi kõrgeleennulisema klassi esitormajad. Et see tormamine mõnel „vähemal vennal“ hingamise kinni võtab ja nad vastu seinu virutab, pole nende meeletst tähtis: praegu jagatavat kutseid — ja äkki saavad otsa, enne kui nemad päral on.

Áraseletatud nägudel tormatakse edasi; siin juba pime peaks nägema, et aastapäev läheneb.

Raputate kahtlevalt päid: see pole veel mingi tunnus! Hüva, siis võib seda tõestada puht-graafiliselt kõigi loodus-, matemaatika- ja loogika-seaduste järele. Mida enam õpilasi klassist tundide ajal puudub — kõvera tõus, mõõta y-teljel — seda lähemal on aastapäev. Viimaks, kui klassis istub üksainus tütarlaps, kes mingil seletamatul põhjusel ei askelda ühes teistega ringi, siis on see kindlaks tunnusmärgiks, et järgmisel päeval on pidu — funktsiooni haritipp.

Praegu on klassis veel umbes $\frac{1}{3}$ õpilasi, tähendab, peoni on veel paar päeva aega. „Metobs“ aga teatab järgmist: „Enne keskmise kiirusega, pärast laupäevani kuni 100 pallini kõvenevaid pidutujutuuli. Töötaevas tugevasti koormatud, kohati äikest (kui esineb eksimusi või lohakusi). Temperatuur tõuseb, samuti laieneb ka kõrgerõhkkond T. T. G. kohal, kus valmistutakse aastapäevaks.“

Aja kaja.

(Veste.)

Juhtus see nii. Kui ma yhel vingusel ja virilal pärastlõuna-tunnil vist niisama vinguse ja virila näoga veerisin: „... I am pupil...“, hoollega valvaten, et ei komistuks noile keerulisile sõnule ja et ma üks nii häädaksin, kuis see must valgel seisab, sest nii see olevat õige: kiri ei peta! — sääal korraga kesk seda kurnavat vaimutööd ja pingutusinõudvat kylvi põristetakse ukse taga, nagu oleks viimne-päev käes. Ja mina, kes olen ara verega juba synnipoollest — sest muidu ma poleks sellesinatse elu ust avand mitte 13-da aasta seitsmenda kuu seitsmendal päeval, yhe sõnaga (pardon: kahega!) õnnetul päeval, vaid oleksin protesteerind vastavate võimudega kas või...

Nojah, hakkasin siis värisema: ega tea, milline rõõvmõrtsukas ringi roidab! Mõni setu poiss, „vaikne ja tagasihoidlik“, ja minul sihuke kallis raamat käen, kui seda on „Inglise keele grammatika!“ Pyydsin poetada viimast põlle alla. Ah! Valetasin. Põlle yhel korralikul õpilasel väljaspool kooli yldse een pole. Kokkuhoiu mõttes! Kuid igatahes kuski ma ta poetin ja jäin siis seljaga vastu seinatoaden seisma. Tulgu mis tuleb! Ja tuligi. Myrr-myrr, prr-prauhh — üks oli valla. Näha polnd aga kedagi. Seisan ja vajutan kyyned seinat krohvi: Issand olgu ise mulle nyud armuline! (Usuõpetust ma'i võta kylil ja nii naljalt üks ei palveta kah. Aga üks ole erandeid igan reeglin.)

Piilusid kartlikult ukse ylemise piida poole. Et kylilap säält tuleb mõni mustas maskis mehe nägu punase ninaga või vähemalt revolvrisuugi nähtavale. Ei midagi. Sääal korraga liigutab miski põranda ligidal. Silmad ei seleta kylil hästi — on teised „löödud“ suu- rest hirmust —, ent lõppeks siiski selgub: mu ees seisab viie- kuni kuueaastane poisipõrnikas, jalad harkis, käed selja taga. Silmis aga särab sihuke võidurõõm ja, nagu mulle näib, — pilgegi, nii et esialgu päris keeletuks muutun.

Neistsinaseist lahkunuist.

XI lend 1930 (järg).

Helene Keder — üks neist kolmest Kedrast, kes meil lõpetanud; teine õde Johanna oli seitsamast lennust, kuid õppis paralleelklassis (sellest teisal). Pärit Kastani tänavast, kus emal on suur kolmekordne telliskivimaja (isa surnud). Blondpäine, kahvatujumeline, nõtkete naiseliku konstruksiooniga tütarlaps. Vaikne, tasane, tagasihoidlik, heatahtlikult naeratlev. Tõsine tööinimene keskmiste saavu-

Ja sääal see olevus juba räägibki: „Et Anu, kuule, ma võtan su ära!“ Veri lööb palgele. Minule, tähendab. Kas häbist, vihast või häbelikkusest — mine tea! Myhatan vaid korra ja julgen jälle oma „... i am pupil!“ päeva-valgele tuua. „Aga kuuled, või. Ma võtan su ära. Päris tõesti kohe.“ Ja pisike põngerjas tatsub kärsitult yhelt jalalt teisele, vaatab kastani, millele tikkudest jalad alla torgat ja mis nähtavasti hobuse aset täidab, määrdund sõrmede vahel, säeb puna-triibulist põlle, leiutab vasaku jala sukapõlves augu ja pyyab seda varjata, asetaden yhe jala teisele ette.

Naeratan endamisi. „Aga kuhu sa mu siis paned, kui ära võtad?“ kysitlen, kui näen, et „kosilane“ valmistub uuele nõudmisele. See oli õli tulle.

„Võtan su ära jah. Usu, usu, ega mina ei peta. Ehitan suure lossi, nii suure kohe; et...“ Parajat võrdlust mitte leiden ta hakkab otsast päälle ja viimaks lõpetab: „... aga millal me siis — ee — lahutame?“

„?!“ — hämmastun. „Enne ikka on laulatus,“ õpetan viimaks.

„?!“ Imestund ja pahane pilk.

Mõtlesin, kas ma siiski ei eksi. Vahest ongi lahutus enne laulatust!

Nähes mind aga tõsisena, „noorhärä“ valmistub uuesti seletusile: „Oled sina aga kah...“

Põrr-põrr-põrr... paukus kellegi kriiskav hääle eestost. „... No ytle, kus sindrinahk! Või mujal ei saisagi ku tõiste tareden. No oota sa jõmpsikas...“ Ja järgmisel silmapilgul juba sakutab mu kalli „peigmehe“ juukseis märg, tursund ja seebivahune käsi. Ema oli nähtavasti tulnd poisile pesuköögist järele. Kartlik, poolitipaluv pilk riivab mind veel ukse vahelt: „... ma ikka päris tõesti...“

Sääal ta nyud oli. „Ära viidi peiu, kurtma jäi siis neu...“ meenub kustki loet salm. Olen üks syndind jah kolmeteistkümnenda aasta seitsmenda kuu seitsmendal päeval! Ja pole midägi tetäl! Veeri aga edasi oma „i am pupil!“

A. H.

tistega. Sõbralik, viisakas, rahulikult reageeriv, enesesse-keskendunud natuur. Oieti oli raske vahet teha kahe õe — Helene ja Johanna — vahel. Seda vahet tegi vaid numbriraamat, ja seegi ei teinud olulist vahet, sest numbrid olid ju täpselt ühesugused. Minule jäävad ikka need kaks Ketra kaksainuseks, kes vaid esinevad kahes olemises. Seepärast on mul ka võimata aru anda, kumb neist — kas Helene

või Johanna — käib ülikoolis, kumb Naisühingu kutsekoolis. Ainult kui arvestada seda, et Helene oli hum.-klassis ja Johanna majanduseklassis, siis peaks Helene käima ülikoolis. Aga kenad meeldivad vaiksed tütarlapsed olid mõlemad.

Gerda Kink — ka: Kerta Kink, Kärt Kink, Kerttu Kinka jne. — pärit nii mitmelt poolt, selle järele, kus isa korterit pidas: kord Kastani tänavast, kord Tööstuse tänavast (kurikuulsast Rostovtsevi nr. 16-st). Süündinud Alatskivil, siis aga rännanud Tartu. Isa — veskiehitaja ja ka muu ehitaja, kui oli ehitada midagi (kuid igakord ei olnud ja lõppeks ütles ka tervis üles). Olgu kuidas nüüd oli,

löömade ärele jäi Kink ikka otseseks, õiglasteks ja heasoovlikuks õpilaseks ja inimeseks, nii kooli ajal kui ka hiljem kuni käesoleva ajani; või jälle see, et kõik pahandused võeti Kingu algatusel lõppude-lõpuks terve klassi poolt kokku ilusaks lepitus-aktuseks, nii et pisarad ei olnud silmis mitte üksi õpilastel, vaid ka klassijuhatajal; või jälle see, et aatelised algatused ongi ainult need, mis on huvitanud seni Kerta Kinku. — Nii siis, ärge saagu Kingust need vale arusaamist, kes ei tunne teda.

Õppimises lõi läbi oma võimetega, teadlikkusega ja tugeva tahtejuga. Oli momente, millal ta avaldised pildusid otse sädemeid,

Kooli 13. aastapäeval mälestame tõsiselt leinas möödunud aastal surma läbi lahkunud

õpetajat **Margarete Hammer'it**
ja õpilast **Almeta Lund.**

T. T. G. õpetajad ja õpilased.

kuid Kerta pidas end uhkusega töölise tütreks. Oli lopsaka kasvuga, paksude pooltumedate juustekäharatega, rohkem poisiliku kui tütarlapseliku näoga, jõulise ilmega, kas asu või maadlemata; kõnnakki oli kooskõlas ta tugeva füüsilise konstruktsiooniga. Iseloomult oli õige sitke ja järjekindel, täiesti iseeneses kordkorralt küpsenud veendumustega. Sotsiaalse õigluse ja üheõiguse nõue moodustas võibolla poole ta, juba peaaegu väljakujunenud maailmavaatest. Moodustas klassis keskuse, millest lähtus enamjagu klassi arvamusi. Oli pikemat aega klassivanemaks, mispärast klassi omandas tema järele omapärase karakteri. Klassijuhatajal oli Kinguga alatasa pusklemist, järelikult ka klassiga. Koguni koolijuhatajani ulatus asju. Vahel läks vahakord isegi niikaugemale, et Kerta Kink pidi mõskma maha tekkinud arusaamatusi — üksinda kõigi eest — oma pisaratega. Need viimased (s. o. pisarad) aga olid ometi tõenduseks, et Kink ei olnud oma seesmiselt isikult mitte mõni mürgitükk (see on ära seletatud: terasetükk), vaid et tal oli elavalt reageeriv hing. Oleks muidugi naiivne otsustada ainult pisarate järele, ei — oli palju-palju muidki tõendusi selleks; minupärast kas või see, et suurte tormide ja

nagu need paiskuvad sepa alasilt, kui raske haamer langeb helendavale terasetükile. Andekust oli tal õige mitmel alal. Rääkimata teoreetilistest õppeaineist ei puudunud tal võimeid ka kunsti-aladel: teda huvitas tõsiselt kirjanudus, maalikunst, muusika. Kunstiringi laulukoor oli väga aktiivne Kerta Kingu juhatusel.

Õpilasuuringus, eriti Kunsti- ja Kirjanduse ringides oli ta tegevamaid jõude; samuti olid õpilaspere juhtivad asjad talle õige lähedal. Jaoti rikkus vahakorda teiste õpilastega ja õpetajaskonnaga ta liigne iseseisvus ja kartmatu veendumuslik väljaastumine oma tööpidamiste eest. Võib-olla oligi Kerta Kingu traagikaks õpilasena see asjaolu, et tal oli juba enam-vähem välja arenenud täiskasvanu maailmavaade, et tal oli teotsemisindu ja rohkel määral rikkumatule eestlasele omast sitket jõulisust.

Praegu käib ülikoolis, „Veljesto“ liige, õpib filosoofia teaduskonnas. Tegev paljudes aatelistes akadeemilistes organisatsioonides; muuseas veel Karskusliidu ettevõtete südikamaid tegelasi. Oma isiklikust minast, mis väljendus juba T. T. G.-s, ei ole kaotanud midagi, ennemalt sellele ehk positiivseid väärtusi juure kasvatanud.

Alter ego.

Kooli elu.

Uue Õpilaspere vanema valimisest.

Nagu teada, lahkus endine Õpilaspere vanem J. Otsason oma kohalt isiklikel põhjusil.

Laupäeval 5. XI 32 toimusid uued valimised, kus üldise häälteenamusega sai uueks Õpilaspere vanemaks Gerda Virks Vc klassist.

Kandidaatideks olid ja hääli said: G. Virks (Vc) — 229 häält, N. Vaat (Va) — 71 häält ja H. Valdin (Vb) — 64 häält.

Tühje sedeleid oli seekord ära antud rohkem kui eelmistel valimistel, nimelt 50. Üks sedel oli rikutud.

Valimas käisid klasside järele:

Ia	— 97,87%
Ib	— 100%
IIa	— 90,3%
IIb	— 91,58%
IIc	— 93,1%
IIIa	— 87,12%
IIIb	— 94,45%
IIIc	— 86,2%
IVa	— 100%
IVb	— 62,5%
IVc	— 100%
Va	— 92,86%
Vb	— 100%
Vc	— 91,3%

Kogu õpilaste arvust käis valimas 92%.

Seekord puudus Õpilaspere vanema valimistele omane elevus ja intensiivsus. Käidi küll valimas, kuid enim kohustustundest kui seemisest vajadusest.

Enesekasvatusering.

T. T. G. Enesekasvatusering kuulutas välja neljapäevaks 3. XI 32. a. kell 16,30 vaidluskoooleku teemil: „Kas iluduskuninganna valimine on õigustatud või mitte?“ Kooolek jäi ära õpilaste passiivse osavõtu tõttu. Iseenesest see teem on väga aktuaalne ja huvitav ja tohiks sellepärast veel kord tõusta Ringi tegevuskavva.

Enesekasvatuseringi kaasabil toimus ka Eesti Noorsoo Karskusliidu karbikorjandus 23. ja 24. oktoobril 1932.

Reaalteaduste-ring.

T. T. G. Reaalteaduste-ringi korraldusel oli reedel 4. XI 32 kell 17 loomakaitsepäev.

Õhtu kavas oli: 1) avasõna Ringi juhatajalt, 2) viiulisoolo H. T. G. IV klassi õpilaselt Kangro'lt, 3) referaat: „Loomakaitse moraal“ valguspiltidega hr. M. Pohla'lt, 4) deklamatsioon A. Repson'ilt. IIIb, 5) klaverisoolo Udikas'elt IIIa ja 6) lõppsõna.

Loomakaitsepäev oli mõeldud keskkoolidevahelisena, kuid tõeliselt domineerisid säält T. T. G. õpilased. Koos oli umbes 75—100 õpilast ja Ringi hooldaja hr. F. Laarens. Koooleku algus hilines ligi pool tundi härra referendi hilenemise tõttu.

Õhtu kõige õnnestunumaks numbriks oli kahtlemata viiulisoolo. Õhtu meeleolule vastavalt olid valitud ka deklamatsioonid. Piiratud aja tõttu põlnud hr. M. Pohla'l võimalik kanda ette referaati sellise põhjalikkusega, nagu oli kavatsatud. Referaadis anti ülevaade inimese ja looma tekkimisest, arenemisest ja suhtumisest teine-teisesse ajaloo väitel.

Ilusa lõpp-akordi andis klaverisoolo. Kooolek lõppes kell 19,15.

Reaaltead.-ringi uue sektsiooni asutamine.

— Juba nädalaid liikus tagasihoidlik jutt Ringi uue, nimelt loodusloo-sektsiooni asutamise. Mõõdunud esmaspäeval 7. XI 32 kell 1 jõuti siis avakooolekuni.

Looduseteaduse-klassi oli kogunenud umbes 30-ne õpilase ümber — enamus I klassist. Kooolekul viibis ka sektsiooni õpetajasliige pr. A. Abarenkov-Ein.

Koooleku avab Ia klassi õpilane H. Tamm. Kavas on: 1) koooleku juhataja valimine, 2) sektsiooni tegevus- ja töökava kinnitamine ja 3) sektsiooni juhatuse valimine.

Koooleku juhatajaks valitakse H. Tobias Ia 23 häälega ja sekretäriks A. Parmson IIIa 14 häälega.

Koooleku juhataja tutvustab siis kokkutulnuid uue sektsiooni tegevuskavaga, mis koosneb 1) vaatlemisest mikroskoopidega, 2) akvaariumide korraldamisest, 3) referaatkooolekuist (vaatluste tulemustest), 4) mitmesuguste kogude valmistamisest, 5) ekskursioonide korraldamisest.

Sektsiooni üldine töökava jaguneks järgmisteks huvikohasteks gruppideks: zooloogia, botaanika, geoloogia, keemia ja astronoomia grupid, mille eesotsas oleks vastavalt grupi juhataja, kes siis määrab rühma päevase tegevuse ja aja ja kelle kohuseks on ka iga kahe nädala tagant teatada sektsiooni juhatusele tehtud töö tagajärgedest.

Sektsiooni juhatuse koosneb 3 liikmest: juhataja, kirjatöimetaja ja ametita liige.

Juhatuse valimise tulemused: juhatajaks Piiper IIIa (26 h.), amet. l. H. Tobias Ia (20 h.) ja kirjatöim. Sütt Ib (21 h.).

Üsna tervitatav nähtus, et leitakse vajalikku olevat kindlama sihiga teotsemine. Jäeb soovida ainult tulisemat energiat ja tõsisemat püsivust uueks tööks! —da.

T. T. G. 13. aastapäeva pidustiste kava.

Aktus 12. novembril kell
11 kooli saalis:

1. Ma kummardan sind, armuvägi (ühiskorraal). 2. Vaimulik kõne — A. Vöhrman. 3. Avamäng — H. T. G. orkestrilt. 4. Avakõne — J. Roos. 5. Kodumaa — M. Saar. Õpilaskoor õp. P. Konsap'i juhatusel. 6. Kõne: Südametunnistus — A. Vöhrman. 7. Priiuse hommik — K. Tüرنpuu. Õpilaskoor õp. P. Konsap'i juhatusel. 8. Kooli aruanne — J. Roos. 9. Õpilaspere aruanne — G. Virks. 10. Tervitused. 11. Lõppsõna — J. Roos.

Nooremate klasside õhtu 12. nov.
kell 18:

I.

1. Pühendus — A. Kapp. 2. Karjase laul — R. Päts. 3. Leelokene — R. Päts. I ja II klasside koor õpet. P. Konsap'i juhatusel. 4. Romanss — Sibelius. 5. Valse — Chopin. Klaveril Vc kl. õpil. H. Hansson. 6. Äike — G. Suits. Kõnekoori ettekanne õpet. E. Jaska-Tooms'i juhatusel.

II.

7. Võimlemine — õpet. L. Haamer-Ploompuu juhatusel. 8. Valse triste — Berger. Tantsivad õpil. vil. P. Lindenau juhatusel. 9. Andalouse — tantsib Vc kl. õpil. V. Ratassepp prl. I. Erleman'i juhatusel. 10. $\frac{3}{4}$ takti — A. Borodkin. Õpilasarühm õpet. M. Treier'i juhatusel.

III.

11. A. Adson'i komöödia „Iluduskuninganna“ I vaatus. Lavastaja õpet. Elli Jaska-Tooms.

IV.

12. Tants.

Vanemate klasside õhtu 13. nov.
kell 18:

I.

1. Priiuse hommik — K. Tüرنpuu. 2. Tule-süütaja — M. Saar. 3. Varas — R. Tobias. III, IV ja V klasside koor õpet. P. Konsap'i juhatusel. 4. Romanss — Sibelius. 5. Valse — Chopin. Klaveril Vc kl. õpil. H. Hansson. 6. Äike — G. Suits. Kõnekoori ettekanne õpet. E. Jaska-Tooms'i juhatusel.

II.

7. Võimlemine — õpet. L. Haamer-Ploompuu juh. 8. Valse triste — Berger. Tantsivad õpil. vil. P. Lindenau juhatusel. 9. Andalouse — tantsib Vc kl. õpil. V. Ratassepp prl. I. Erleman'i juhatusel. 10. $\frac{3}{4}$ takti — A. Borodkin. Õpilasarühm õpet. M. Treier'i juhatusel.

III.

11. A. Adson'i komöödia „Iluduskuninganna“ I vaatus. Lavastaja õpet. Elli Jaska-Tooms.

IV.

12. Tants.

Hindmõistatise nr. 2 lahendis.

a	l	g	u	s
G	a	u	j	a
o	s	t	a	b
A	k	i	o	r
k	a	l	o	r
o	s	u	t	i
a	v	a	a	r
l	a	a	m	a
ä	m	b	e	r
t	e	e	m	a
a	m	e	i	d
K	e	i	l	a
E	T	A	t	a
s	õ	d	u	r
j	u	l	l	i
a	s	t	e	l
l	e	e	b	e
i	v	a	t	a
i	s	t	u	b
j	u	u	n	d
ä	g	a	d	a

Hindmõistatis nr. 3.

```

      —
    — — —
  — — — — —
— — — — — — — —
  — — — — —
    — — —
      —
  
```

Kriipsude asemele tuleb asetada tähed, et saaksid eest tahapoole ja ülalt alla lugedes ühed ja need-samad järgmise tähendusega sõnad: 1. Vokaal. 2. Side-sõna. 3. Igal elaval olendil tuleb mida teha. 4. Endine T. T. G. õpetaja. 5. Trooja sõja kangeline. 6. Eesti kunstnik. 7. T. T. G. Iia klassi õpilane. 8. Eitus ühes võõrkeeles. 9. Konsonant. Sõnades on järgmised tähed järgmisel arvul: 12 a, 2 d, 2 e, 2 g, 1 k, 3 l, 4 m, 10 n, 4 o, 1 s.

Õigete mõistatajate vahel loositakse 25. novembril O. Luts'u draama „Mahajäetud maja“.

Auhinna — O. Lutsu „Karavani“ — sai V. Gross IVa.